

Võru maakonna arengustrateegia 2035+ Lisa 3. "Tegevuskavad ja seirenäitajad"

Seirenäitajad

Indikaator	Andmeallikas	Algtase	Sihttase 2022
Visiooni mõõdikud			
1. Keskmine palgatase	Statistikaamet	2017: 999 eurot, 82% Eesti keskmisest.	Vahe vähendamine aastas 0,5%.
2. Maakonna elanike tervena elatud aastad	Statistikaamet	2017: Võru maakonna naised 48,8 aastat (Eesti keskmine 57,8 aastat); Võru maakonna mehed 48,5 aastat (Eesti keskmine 54,2 aastat). Võru maakonna keskmine 48,6 aastat, mis on Eesti keskmisest näitajast (56,0 aastat) 87%.	Erinevus Eesti keskmisega väheneb. Võru maakonna elanike tervena elatud aastad on vähemalt 90% Eesti keskmisest.
3. Rändesaldo	Statistikaamet	2017: Rändesaldo -77.	Sisse- ja väljaränne on tasakaalus.
Heaolu valdkonna mõõdikud			
1. Tervena elatud aastad	Statistikaamet	2017: Võru maakonna naised 48,8 aastat (Eesti keskmine 57,8 aastat); Võru maakonna mehed 48,5 aastat (Eesti keskmine 54,2 aastat). Võru maakonna keskmine 48,6 aastat, mis on Eesti keskmisest näitajast (56,0 aastat) 87%.	Erinevus Eesti keskmisega väheneb. Võru maakonna elanike tervena elatud aastad on vähemalt 90% Eesti keskmisest.
2. Tööhõive määr 15-24 ja 50-74 vanusegruppides ning vähenenud töövõimega inimeste hulgas	Statistikaamet, Töötukassa	2017: Tööhõive määr vanusegrupis 15-24 aastased 48,8% (Eestis keskmiselt 39,7%); vanusegrupis 50-74-aastased 49,1% (Eestis keskmiselt 57,3%); vähenenud töövõimega inimeste hulgas 23%.	Tööhõive määr vanusegrupis 50-74 on vähemalt 90% Eesti keskmisest.
3. Materiaalse ilmajätuse määr	Statistikaamet	2017: Materiaalse ilmajätuse määr 14,9% (Eestis keskmiselt 11,6%).	Materiaalse ilmajätuse määr väheneb Eesti keskmisele tasemele.

Elukestva õppe valdkonna mõõdikud			
1. Põhikoolilõpetajate %, kes jätkavad õpinguid Võru maakonna gümnaasiumites ja kutseõppeasutuses	EHIS, Haridussilm	2018.a lõpetas maakonnas põhikooli 288 õpilast. Neist 167 õpilast jätkas õpinguid maakonna gümnaasiumites ja 29 Võrumaa Kutsehariduskeskuses, kokku 68 % sh 13% oma kodukoolis, 27% samas KOVis, 28% samas maakonnas.	Põhikoolilõpetajate %, kes jätkavad maakonna koolides ei vähene.
2. Gümnaasiumiõpilaste ja kutseõpet omandavate õpilaste osakaal	KOVde-andmed	2018.a jaanuari seisuga omandas Võru maakonna inimestest 1456 kas gümnaasiumi- või kutseharidust, neist 596 gümnaasiumites ning 860 kutsehariduskoolides (4% elanikest).	Gümnaasiumites ja kutsekoolides õppijate arv ei vähene.
3. Kõrgharidust omandavate õppijate osakaal	EHIS, HTM	2018.a novembri seisuga omandas kõrgharidust 938 Võru maakonna elanikku (2,6% elanikest).	Kõrghariduses õppijate arv ei vähene.
4. Täiendusõppes osalejate arv	HTM, Täiskasvanuhariduse portaal	2016.a täiskasvanuhariduse uuringu andmetel osales täiendusõppes 6600 Võru maakonna elanikku.	Täiendusõppes osalejate arv suureneb 10%.
5. Haridusliku erivajaduse toe kättesaadavus	Rajaleidja	2018.a jaanuari seisuga vajab Võru maakonnas hariduslikku lisatuge 33% õpilastest, so 1824 õpilast. Praeguse spetsialistide koormuse juures teeb see ühe spetsialisti kohta 46 õpilast, kuid soovituslikult võiks see arv olla 30 (HTM soovitus).	Eesmärk ühe spetsialisti kohta vähem kui 38 õpilast.
6. Õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooni on vastavus kehtestatud nõuetega	EHIS, Haridussilm	2017/18 õppeaastal töötas Võru maakonna õppeasutustes (koolieelses lasteasutuses, üldhariduskoolis, kutsekoolis) kokku 355 magistri- ja doktorikraadiga õpetajat (49,58%); bakalaureusekraadi tasemel oli 255 õpetajat (31,43%) ning alla bakalaureusekraadi 136 õpetajat (18,99%). Ligikaudu 16% haridusasutustes olemasolevatest tugispetsialistidest ei vasta kvalifikatsioonile või töötab tugispetsialistina, kuid mitte omal erialal (nt eripedagoog sotsiaalpedagoogina).	Suurendada kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate ja tugispetsialistide osakaalu 85%-ni.

7. Noorte õpetajate (alla 30-a) osakaal haridusasutustes maakonnas/Eestis	EHIS	2018: Võru maakonna õppeasutustes oli alla 30.a õpetajate osakaal 7% (47 õpetajat). Eestis oli sama näitaja 10% (2463 õpetajat).	Suurendada noorte õpetajate osakaalu Eesti keskmiseni.
Kestliku kogukonna valdkonna mõõdikud			
1. Mittetulundusühingute ja sihtasutuste arv (1000 elaniku kohta)	Statistikaamet	2017: Vabaühenduste arv Võru maakonnas 1000 elaniku kohta oli 21.	Keskmise taseme hoidmine.
2. Kaasatuna tajumise osakaal	Uuring, SA Võrumaa Arenduskeskus	Algtase fikseerimata.	Kaasatuse kasv.
3. Aktiivsete külaühenduste, MTÜde (rahataotlejad, lepingulised partnerid) arv. KOV aastaste lepingute arv.	Uuring, SA Võrumaa Arenduskeskus	Algtase fikseerimata.	Sama taseme hoidmine, strateegiliste partnerite arvu kasv, toetussumma kasv vastavuses valla eelarve kasvuga.
4. Kiire internetivõrgu ehitamine	MKM ja Elektrilevi AS, Eesti Andmesidevõrgu AS	Sooviavaldused	Riigi toel loodavad täiendavad ühendused kuni 1600
5. Tolmuvaba kattega teede %	MKM	Algtase: riigi maanteedest 46% ja kohalikest teedest u 90%.	Viia tolmuvaba kattega teede osakaal 10 aastaga Eesti keskmisele tasemele.
Majandusvaldkonna mõõdikud			
1. Keskmine palgatase	Statistikaamet	2017: 999 eurot, 82% Eesti keskmisest.	Vahe vähendamine aastas 0,5%.
2. SKT elaniku kohta	Statistikaamet	2016: SKT elaniku kohta oli 8 473 eurot; Eesti keskmine 16 035 eurot.	Vahe Eesti keskmisega väheneb 1 protsendipunkt aastas.

3. Ettevõtlusaktiivsus	Statistikaamet	2016: Majanduslikult aktiivsete ettevõtete arv 1000 elaniku kohta oli 52; Eesti keskmine oli 76.	Võru maakonna majanduslikult aktiivsete ettevõtete arv 1000 elaniku kohta on vähemalt 58.
4. Ettevõtlusklastrite arv	Võrumaa Arenduskeskus	2018: Puiduklaster, toiduklaster ja turismiklaster.	Aastaks 2022. on lisandunud 2 piirkondlikku ettevõtete klastrit või ühendust.
5. Starditoetuse kasutamine	EAS	2018: Ei olnud ühtegi starditoetuse kasutajat.	Starditoetust saab vähemalt 3 Võru maakonna ettevõtet aastas.
6. Turismi külastuste arv	Statistikaamet	2017: Ööbimiste arv Võru maakonnas oli 112 888 (märkus: andmed enne haldusreformi).	Ööbimiste arv Võru maakonna majutusasutustes aastal 2022 on 200 000.
7. Võru maakonna avaliku sektori toiduhangetes maheda ja kohaliku toidu kriteeriumi kasutamine.	SA Võrumaa Arenduskeskus	Algtase fikseerimata.	3 hanget aastas
Kultuuri ja eripära valdkonna mõõdikud			
1. Piirkonna märkide tuntus ja kasutamine	Uuring, SA Võrumaa Arenduskeskus	Algtase fikseerimata.	Piirkonna märkide tuntuse ja kasutuse kasv.
2. Keelepruukimise uuring	Rahvaloendus, uuring	Tase 2011: Võro Keele kõnelejate arv 75000; seto keele kõnelejate arv 12500. Uusi uuringuid pole tehtud, tase sama mis rahvaloendusel saadi.	Kõnelejate arvu hoidmine.
3. Võro ja setokeelsete väljaannete arv	Võro Instituut, Seto Instituut, Setomaa Liit	Tase 2018: Võrokeelsed erinevad väljaanded 11; setokeelseid väljaandeid 6.	Väljaannete arvu hoidmine.

4. Kultuuri ja eripära tundide arv koolides ja lasteaedades	Võro Instituut, Seto Instituut, Setomaa Liit	2018: 17 Vana-Võromaa lasteaias tegutseb 21 võrukeelset keelepessa rühma, kokku 450 last. Võrukeelne on 1 päev nädalas. 12 Vana-Võromaa koolis on 36 õpperühma, kokku 560 last, aasta jooksul anti 1556 võrukeelset tundi. Kooliti on õppe maht ja meetodid erinevad. Setomaa vallas on seto keele ja kultuuri õppe koordinaator, kes organiseerib seto keele ja kultuuri õpet Setomaa valla koolides. Õpe toimub pärimusõppe ainekava järgi, tunnid toimuvad üks kord nädalas igas kooliastmes. Lisaks on kolme õppeaine – ajaloo, käsitöö ja muusikaõpetuse – ainekavasse integreeritud seto keele ja kultuuri õpe. Koole 3, õpilasi 180. 79 õpilast käib pärimusõppe tundides (sh 6 last Misso koolist). Lasteaedade arv 4, lapsi kokku 90. Seto keelt tutvustatakse kõigis lasteaedades vähemalt üks kord nädalas lõimituna erinevatesse tegevustesse.	Võru maakonna lasteaedades toimivad keelepesarühmad. Koolides jätkub võro- ja setokeelne õpe.
5. Huvikoolide ja huviõppes osalejate arv	Statistikaamet	Õppeaastal 2017/2018 on Võru maakonnas kokku 15 huvikooli, kus õppis 2 475 õppurit 93 õppekaval.	Sama taseme jätkumine.
6. Kultuurikollektiivide arv, juhendajate arv ja osalejate arv	Rahvakultuurikeskuse andmebaas	Seisuga 31. detsember 2018: Kultuurikollektiive 347 Kultuurikollektiivide juhendajaid 250 Organisatsioonid (mille all kollektiivid tegutsevad) 218 Kultuurikollektiivides osalejad 8400	Sama taseme jätkumine.
7. Võru maakonna laulu ja tantsupeol osalenud kollektiivide arv	SA Võrumaa Arenduskeskus	2018: Osales 78 kollektiivi.	Sama taseme jätkumine.
8. UMA Pido kooride ja Seto Kuningriigi päeval osalenud leelokooride arv	Võro Selts ja Setomaa vald	2018: Uma Pidol 2018 osalenud kooride arv 172; Seto Kuningriik osalenud leelokooride arv 20.	Sama taseme jätkumine.

Maine valdkonna mõõdikud			
1. Maakonna maine näitaja	Omnibuss uuring; SA Võrumaa Arenduskeskus	Algtase fikseerimata.	Maakonna maine tõus.
2. Positiivsete meediakajastuste arv	Koostöö ülikoolidega, SA Võrumaa Arenduskeskus	Algtase fikseerimata.	Positiivsete meediakajastuste arvu tõus.
3. Rändesaldo	Statistikaamet	2017: Rändesaldo -77.	Sisse- ja väljaränne on tasakaalus.